

Βιωματικό εργαστήριο για γονείς

με θέμα:

Συνεργασία σχολείου - οικογένειας

ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ

- ✓ «Αναγκαιότητα συνεργασίας σχολείου-οικογένειας», Δρ Όλγα Ημέλλου
- ✓ «Η συνεργασία σχολείου και οικογένειας: Αντιλήψεις δασκάλων - γονέων και προοπτικές», Δρ Παναγιώτης Χαλάτσης

ΒΙΩΜΑΤΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ

- ✓ «Οι γονείς μιλούν για τη συνεργασία σχολείου - οικογένειας»

Δευτέρα 2 Απριλίου 2012, ώρα 18:00 έως 20:00

Χώρος: Αμφιθέατρο 7^{ου} Δημοτικού Σχολείου Βύρωνα

Οργάνωση: Σχολική σύμβουλος 14^{ης} Περιφέρειας Δημοτικής Εκπαίδευσης Αττικής, με την υποστήριξη των διευθυντών, των εκπαιδευτικών και των Συλλόγων Γονέων και Κηδεμόνων των Δημοτικών Σχολείων του Βύρωνα.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελ.
1. Περιεχόμενα	1
2. Πρόγραμμα εκδήλωσης	2
3. «Αναγκαιότητα συνεργασίας σχολείου-οικογένειας», Δρ Ημέλλου Όλγα	3
4. «Η συνεργασία σχολείου και οικογένειας: Αντιλήψεις δασκάλων - γονέων και προοπτικές», Δρ Χαλάτσης Παναγιώτης	4
5. Άξονες συνεργασίας σχολείου - οικογένειας	5
6. «Οι γονείς μιλούν για τη συνεργασία σχολείου - οικογένειας» (υλικό βιωματικού εργαστηρίου)	6

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ

ΩΡΑ	ΘΕΜΑ	ΕΙΣΗΓΗΤΕΣ-ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΕΣ
18:00 – 18:10	«Αναγκαιότητα συνεργασίας σχολείου - οικογένειας» (ολομέλεια)	Δρ Ημέλλου Όλγα Σχολική Σύμβουλος 14 ^{ης} Περιφέρειας Δημοτικής Εκπαίδευσης Αττικής
18:10 – 19:10	«Οι γονείς μιλούν για τη συνεργασία σχολείου – οικογένειας» (εργαστήριο με ομάδες γονέων)	Συντονιστές ομάδων Δρ Ημέλλου Όλγα Δρ Χαλάτσης Παναγιώτης
19:10 - 20:00	«Η συνεργασία σχολείου και οικογένειας: Αντιλήψεις δασκάλων – γονέων και προοπτικές» (ολομέλεια)	Δρ Χαλάτσης Παναγιώτης Σχολικός Σύμβουλος 57 ^{ης} Περιφέρειας Δημοτικής Εκπαίδευσης Αττικής

Αναγκαιότητα συνεργασίας σχολείου - οικογένειας

Δρ Ημέλλου Όλγα
Σχολική Σύμβουλος Δημοτικής Εκπαίδευσης

ΔΕΔΟΜΕΝΑ

- Ενδιαφέρον για παιδί/μαθητή
- Κοινοί στόχοι προς επίτευξη
- Αναγκαιότητα σχεδιασμού δράσεων
- Αναγκαιότητα συνεργασίας

ΖΗΤΟΥΜΕΝΑ

- Συντονισμένες ενέργειες
- Αποτελεσματικότητα ενεργειών
- Σχολική κοινότητα & κουλτούρα συνεργασίας

- Γιατί όταν οι στόχοι είναι κοινοί και οι ενέργειες συντονισμένες, τότε η συνεργασία σχολείου-οικογένειας είναι αποτελεσματική.

Η συνεργασία σχολείου και οικογένειας: Αντιλήψεις δασκάλων - γονέων και προοπτικές

Δρ Χαλάτσης Παναγιώτης
Σχολικός Σύμβουλος Δημοτικής Εκπαίδευσης

Περίληψη

Οι έρευνες επιβεβαιώνουν ότι η συνεργασία σχολείου-οικογένειας έχει θετικά αποτελέσματα στη σχολική επίδοση, στην αυτοεικόνα και στην κοινωνική συμπεριφορά των παιδιών. Όμως, παρά τα διαπιστωμένα οφέλη της συνεργασίας και παρά το ότι αυτή αποτελεί δηλωμένο στόχο της εκπαιδευτικής πολιτικής, φαίνεται ότι η συνεργασία δεν πραγματοποιείται στον επιθυμητό βαθμό.

Οι γονείς επιθυμούν να εμπλακούν περισσότερο στη σχολική ζωή, αλλά συνήθως δεν εμπλέκονται ενεργά στο σύλλογο γονέων. Οι εκπαιδευτικοί επιθυμούν τη συνεργασία με τους γονείς, αλλά με σαφή όρια. Θεωρούν ότι η έλλειψη οριοθέτησης της γονεϊκής εμπλοκής στο σχολικό χώρο είναι δυνατό να προκαλέσει έντονες συγκρούσεις και να παρεμποδίσει το εκπαιδευτικό και παιδαγωγικό τους έργο.

Ωστόσο, γονείς και δάσκαλοι έχουν βιώσει περιπτώσεις θετικότητας συνεργασίας όποτε υπάρχει αμοιβαία εμπιστοσύνη και σεβασμός. Σε αυτές τις περιπτώσεις η κουλτούρα του σχολείου παίζει αποφασιστικό ρόλο.

Συμπερασματικά, είναι απαραίτητο, αφενός η νομοθεσία να προσδιορίσει με σαφήνεια τα δικαιώματα, τις υποχρεώσεις και το ρόλο της κάθε πλευράς, αφετέρου γονείς και δάσκαλοι να επιμορφωθούν και να «εκπαιδευτούν» στη μεταξύ τους συνεργασία.

Ενδεικτική Βιβλιογραφία

- Δραγώνα Θ., (2004). *Οικογένεια και Σχολείο*. Σειρά Κλειδιά και Αντικλειδιά, ΥΠΕΠΘ. Αθήνα: Πανεπιστήμιο Αθηνών.
- Dowling E., & Osborne E., (2001). *Η οικογένεια και το σχολείο*. Μετάφραση Ιωάννα Μπίμπου- Νάκου, Επιμέλεια Στέλλα Βοσνιάδου. Αθήνα: Gutenberg.
- Ματσαγγούρας Η., (2008). Σχέσεις σχολείου και οικογένειας: εναλλακτικές θεωρήσεις του περιεχομένου και του πλαισίου των σχέσεων. *Επιστημονική Επετηρίδα της Ψυχολογικής Εταιρείας Βορείου Ελλάδας*. Τόμος 6. Εκδ. Ελληνικά Γράμματα, σ. 68-95.
- Παρασκευόπουλος, Ι., (2004). *Δημιουργική σκέψη στο Σχολείο και στην Οικογένεια*. Αθήνα.

ΑΞΙΟΝΕΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΧΟΛΕΙΟΥ - ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

Η ΑΠΟΨΗ ΤΩΝ ΓΟΝΕΩΝ

1. Προβλήματα που προκύπτουν στη συνεργασία γονέων - εκπαιδευτικών
2. Παράγοντες που διευκολύνουν την ανάπτυξη ουσιαστικής συνεργασίας σχολείου - οικογένειας.
3. Ο ρόλος του γονέα στο σχολείο
4. Συχνότητα συναντήσεων των γονέων με τους εκπαιδευτικούς
5. Θέματα συζήτησης στις συναντήσεις γονέων - εκπαιδευτικών
6. Άλλοι τρόποι επικοινωνίας γονέων - εκπαιδευτικών
7. Οφέλη από τη συνεργασία γονέων - εκπαιδευτικών
8. Συχνότητα συμμετοχής γονέων σε εκδηλώσεις που διοργανώνει το σχολείο
9. Συχνότητα συμμετοχής γονέων στις συνελεύσεις του Συλλόγου Γονέων & Κηδεμόνων

Οι γονείς μιλούν για τη συνεργασία σχολείου - οικογένειας

(υλικό από βιωματικό εργαστήριο)

Οι γονείς, στις ομάδες τους, μοιράστηκαν εμπειρίες επιτυχημένης και αποτυχημένης προσπάθειας συνεργασίας σχολείου-οικογένειας.

Μια από τις αναφορές *επιτυχημένης εμπειρίας συνεργασίας*, τις οποίες επεξεργάστηκαν οι ομάδες, αφορούσε προβλήματα συμπεριφοράς, τα οποία είχαν παρουσιαστεί σε μικρό αριθμό παιδιών Β΄ τάξης δημοτικού σχολείου. Τα συγκεκριμένα προβλήματα συμπεριφοράς είχαν οδηγήσει σε αποσυντονισμό της σχολικής τάξης μέσα από την περιθωριοποίηση κάποιων μαθητών και την παρεμπόδιση της διδακτικής-μαθησιακής διεργασίας. Μετά από κάλεσμα της εκπαιδευτικού, οι γονείς ενημερώθηκαν για το συγκεκριμένο πρόβλημα, χωρίς να στοχοποιηθούν παιδιά. Οι γονείς, αφού συζήτησαν μεταξύ τους και με την εκπαιδευτικό της τάξης, συνειδητοποίησαν την έκταση του προβλήματος. Στη συνέχεια, οι γονείς πήραν κατευθύνσεις από τη δασκάλα, η οποία φάνηκε ότι είχε έρθει ήδη σε επαφή με σχολικό σύμβουλο. Δεν υπήρξε ανάγκη παρέμβασης από άλλο ειδικό. Η συγκεκριμένη εμπειρία ήταν πολύ θετική για τους γονείς, καθώς άρχισαν να επικοινωνούν, να μοιράζονται συναισθήματα, να διευρύνουν τις διαπροσωπικές τους σχέσεις και να κάνουν προτάσεις για την πρόοδο των παιδιών, τόσο σε μαθησιακό όσο και σε συναισθηματικό επίπεδο.

Μια ακόμη από τις αναφορές *επιτυχημένης εμπειρίας συνεργασίας* αφορούσε ένα τμήμα Α΄ Δημοτικού, στο οποίο συνυπήρχαν παιδιά με μεγάλη ανομοιογένεια, τα οποία έπρεπε να μάθουν να συνεργάζονται. Με πρωτοβουλία της εκπαιδευτικού του τμήματος δόθηκε προτεραιότητα περισσότερο στην ανάπτυξη των διαπροσωπικών σχέσεων των παιδιών και λιγότερο στην κάλυψη της διδακτικής ύλης, με τη σύμφωνη γνώμη των γονέων και των θεσμών. Το θετικό ήταν ότι εκτός από την πολύ καλή σχέση, η οποία αναπτύχθηκε ανάμεσα στα παιδιά, αναπτύχθηκε και πολύ καλή σχέση μεταξύ των γονέων. Γενικά, κάθε προσπάθεια για να έρθουν τα παιδιά πιο κοντά, ξεφεύγοντας από τα αυστηρά όρια της διδακτικής ύλης, μπορεί να υποβοηθήσει τους μαθητές να μάθουν να λειτουργούν ως ομάδα.

Μια από τις αναφορές *αποτυχημένης εμπειρίας συνεργασίας*, τις οποίες επεξεργάστηκαν οι ομάδες, αφορούσε μαθήτρια με ειδικές δυσκολίες μάθησης/δυσλεξία και προβλήματα όρασης, η οποία φοιτούσε στην Α΄ Δημοτικού. Κατά την ανάγνωση ενός κειμένου με πλάγια καλλιγραφική γραφή, η εκπαιδευτικός του τμήματος συνέστησε στη μητέρα, αφού το παιδί δεν μπορούσε να διαβάσει το κείμενο, να χρησιμοποιήσει μεγεθυντικό φακό (απροθυμία για διαφοροποίηση της διεργασίας διδασκαλίας-μάθησης).

Μια ακόμη από τις αναφορές *αποτυχημένης εμπειρίας συνεργασίας* αφορούσε την άρνηση των εκπαιδευτικών να παρακολουθήσουν ομιλία παιδοψυχολόγου, η οποία είχε σχεδιαστεί από τους γονείς ειδικά για τους εκπαιδευτικούς. Η συγκεκριμένη άρνηση

συνοδευόταν από τη δήλωση των εκπαιδευτικών ότι γνωρίζουν πώς να κάνουν τη δουλειά τους.

Στον άξονα 1 'προβλήματα που προκύπτουν στη συνεργασία εκπαιδευτικών-γονέων' οι γονείς επιλέγουν, σε φθίνουσα διάταξη, τα ακόλουθα: την άγνοια των γονέων για τα εκπαιδευτικά θέματα, το φόρτο εργασίας του γονέα, τις ώρες συναντήσεων, την αδιαφορία του εκπαιδευτικού, την έλλειψη εμπιστοσύνης προς τον εκπαιδευτικό, την έλλειψη επικοινωνίας με τον εκπαιδευτικό, την έλλειψη κατανόησης από τον εκπαιδευτικό, τους διαφορετικούς στόχους εκπαιδευτικών-γονέων, την υπεροπτική στάση των εκπαιδευτικών απέναντι στο γονέα, το διαφορετικό γλωσσικό επίπεδο μεταξύ γονέων και εκπαιδευτικών και την ελλιπή επιμόρφωση των εκπαιδευτικών σε θέματα ψυχολογίας.

Στον άξονα 2 'παράγοντες που διευκολύνουν την ανάπτυξη ουσιαστικής συνεργασίας σχολείου-οικογένειας' οι γονείς επιλέγουν, σε φθίνουσα διάταξη, τα ακόλουθα: τη διοργάνωση από κοινού (γονείς και εκπαιδευτικοί) εξωσχολικών δραστηριοτήτων που δεν περιλαμβάνονται στο Πρόγραμμα Σπουδών, τη λειτουργία Σχολών Γονέων σε κάθε μεγάλη σχολική μονάδα, την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών από το Υπουργείο Παιδείας σε θέματα συνεργασίας με τους γονείς, τις κοινές συνεδρίες του Συλλόγου Διδασκόντων με το Σύλλογο Γονέων & Κηδεμόνων, την ενημέρωση των γονέων για μεθόδους διδασκαλίας, την παροχή δυνατότητας σε γονείς να συμμετέχουν σε καινοτόμα προγράμματα στο χώρο του σχολείου, την αξιοποίηση των γονιών για προσφορά εθελοντικής εργασίας στην τάξη (π.χ. παρουσίαση επαγγελμάτων, κλπ), την ενημέρωση των γονέων για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους σε σχέση με την πολιτεία και, τέλος, την αύξηση της συχνότητας συνεργασίας/επικοινωνίας γονέων-εκπαιδευτικών.

Στον άξονα 3 'ο ρόλος του γονέα στο σχολείο', οι γονείς επιλέγουν, σε φθίνουσα διάταξη, τα ακόλουθα: την ενεργή συμμετοχή στο Σύλλογο Γονέων & Κηδεμόνων, τη συχνή επικοινωνία με τον/την εκπαιδευτικό της τάξης, τη συμμετοχή σε εκδηλώσεις-δραστηριότητες-εκδρομές του σχολείου, την εθελοντική συμμετοχή στη διοργάνωση εκδηλώσεων-δραστηριοτήτων-εκπαιδευτικών προγραμμάτων της τάξης, την καθημερινή ενασχόληση με τις κατ' οίκον εργασίες του παιδιού τους, τη φροντίδα του παιδιού έτσι ώστε να είναι συνεπές στις σχολικές του υποχρεώσεις και τη συμμετοχή, ως απλό μέλος, στις διεργασίες του Συλλόγου Γονέων & Κηδεμόνων.

Στον άξονα 4 'συχνότητα συναντήσεων των εκπαιδευτικών με τους γονείς', οι γονείς επιλέγουν: μια φορά το μήνα σε ατομική βάση (εκπαιδευτικός-γονέας) και μια φορά το τρίμηνο σε επίπεδο σχολικής τάξης (εκπαιδευτικός-γονείς μαθητών τμήματος).

Στον άξονα 5 'θέματα συζήτησης στις συναντήσεις εκπαιδευτικών-γονέων', οι γονείς επιλέγουν, σε φθίνουσα διάταξη, τα ακόλουθα: την πρόοδο του παιδιού, τις αδυναμίες του

παιδιού, τη συμπεριφορά του παιδιού, τις μεθόδους διδασκαλίας που ακολουθεί ο εκπαιδευτικός, τις οδηγίες για να μπορέσουν οι γονείς να βοηθήσουν τα παιδιά στο σπίτι, τη διοργάνωση εκδηλώσεων-δραστηριοτήτων, τις σχέσεις μαθητών-εκπαιδευτικών, τις σχέσεις γονιών-μαθητών, θέματα που αφορούν το σχολείο, τις σχέσεις γονιών-εκπαιδευτικών και τις σχέσεις των μαθητών μεταξύ τους.

Στον άξονα 6 'άλλοι τρόποι επικοινωνίας εκπαιδευτικών-γονέων', οι γονείς επιλέγουν την ηλεκτρονική επικοινωνία μέσω e-mail.

Στον άξονα 7 'οφέλη από τη συνεργασία εκπαιδευτικών-γονέων', οι γονείς επιλέγουν, σε φθίνουσα διάταξη, τα ακόλουθα: τη βελτίωση της επίδοσης των μαθητών στα μαθήματα, τη βελτίωση της συμπεριφοράς των παιδιών, τη βελτίωση της σχέσης μαθητών-εκπαιδευτικών, τη βελτίωση της σχέσης γονιών-εκπαιδευτικών, το γεγονός ότι οι γονείς θα βοηθηθούν ώστε να γίνουν καλύτεροι, το γεγονός ότι θα γίνουν περισσότερες δραστηριότητες στο σχολείο, το γεγονός ότι θα παρθούν περισσότερες πρωτοβουλίες προς όφελος του σχολείου, το γεγονός ότι οι εκπαιδευτικοί θα βοηθηθούν ώστε να γίνουν καλύτεροι και το γεγονός ότι θα υπάρχει περισσότερος ελεύθερος χρόνος για τους εκπαιδευτικούς.

Στον άξονα 8 'συχνότητα συμμετοχής γονέων σε εκδηλώσεις που διοργανώνει το σχολείο', οι γονείς επισημαίνουν τη μικρή συμμετοχή των γονέων, η οποία, κύρια, αφορά εκδηλώσεις ψυχαγωγικού χαρακτήρα (π.χ. αποκριάτικος χορός, ημερήσια εκδρομή, κ.τ.ό.). Επίσης, καταγράφεται η αναγκαιότητα αύξησης της συχνότητας συμμετοχής των γονέων και σε άλλου τύπου δράσεις του σχολείου (π.χ. εκπαιδευτικά προγράμματα).

Τέλος, στον άξονα 9 'συχνότητα συμμετοχής γονέων στις συνελεύσεις του Συλλόγου Γονέων & Κηδεμόνων', οι γονείς καταγράφουν τη μικρή συχνότητα συμμετοχής και επισημαίνουν την αναγκαιότητα συνεργασίας όλων των γονέων & κηδεμόνων κάθε φορά που γίνεται πρόσκληση από το Σύλλογο Γονέων & Κηδεμόνων.

Στο βιωματικό εργαστήριο είχαν προσκληθεί οι γονείς και κηδεμόνες όλων των Δημοτικών Σχολείων του Βύρωνα (1^ο, 2^ο, 3^ο, 4^ο, 5^ο, 6^ο, 7^ο, 8^ο, 9^ο, 10^ο, 11^ο, 13^ο και 16^ο Δημοτικά Σχολεία Βύρωνα) και σε αυτό, τελικά, συμμετείχαν γονείς από τα: 5^ο, 6^ο, 7^ο και 8^ο Δημοτικά Σχολεία Βύρωνα, τους οποίους και ευχαριστούμε θερμά για τη συνεργασία.

